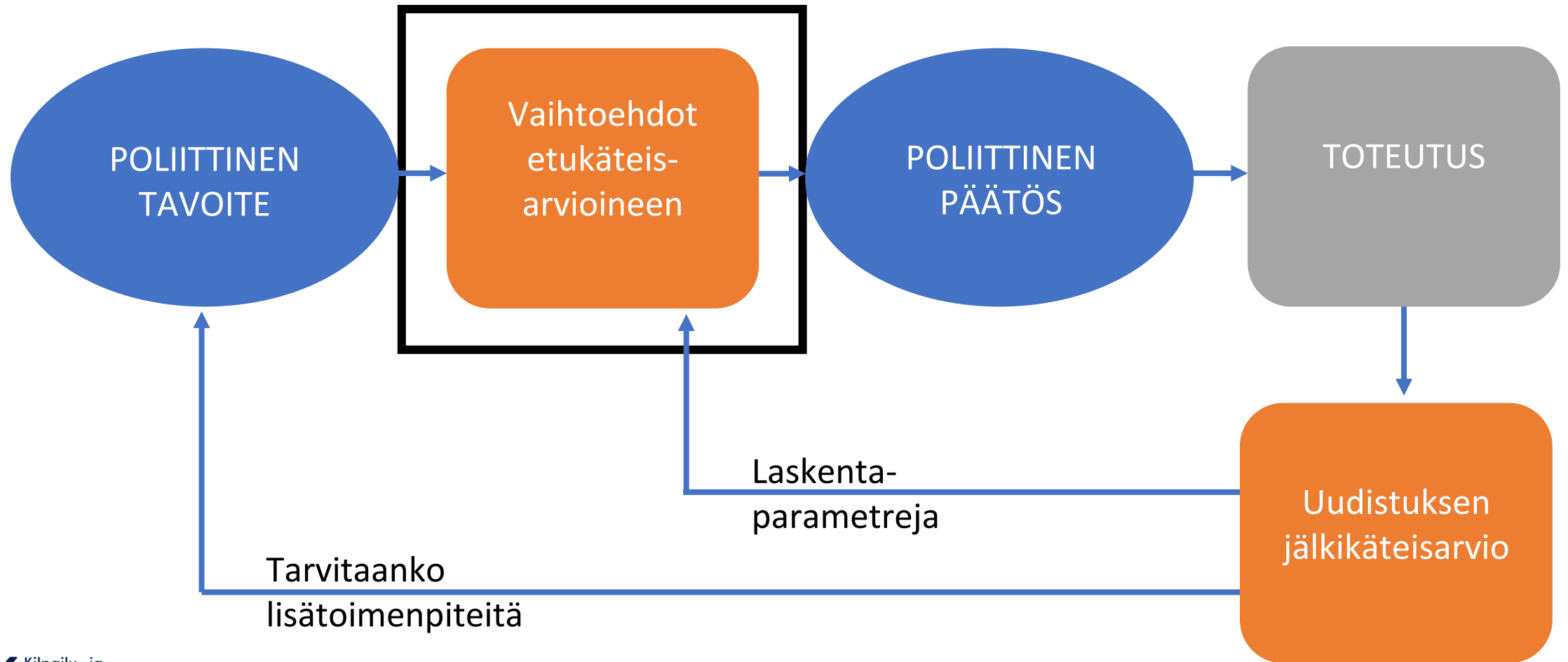

Kilpailu- ja kuluttajapolitiikan etukäteisarviointia:

puhelinmyynti, yrityskauppavalvonta ja
apteekkimarkkinat

Tuulia Hakola-Uusitalo

Etukäteisarviointi auttaa punnitsemaan vaihtoehtoja

Puhelinmyyntiä koskevan sääntelyn vaikutus (1/2)

- **Nykytila:** puhelinmyyntiin liittyvistä ongelmista raportoidaan runsaasti kuluttajavalvontaan; 44 % puhelinmyynnistä ostaneilla ongelmia tai epäselvyyksiä tilauksessaan viimeisen vuoden aikana
- **Tavoitteena** arvioida erilaisia sääntelyvaihtoehtoja:
 1. nykyinen sääntely (puhelinmarkkinoida saa, ellei henkilö ole sitä kieltänyt)
 2. kirjallinen vahvistus puhelimesta tehdyn sopimuksen jälkeen
 3. toimialoittain tai tuoteryhmittäin eriytetty sääntely
 4. puhelinmyyntiin edellytetään kuluttajien ennakkosuostumusta

Puhelinmyyntiä koskevan sääntelyn vaikutus (2/2)

(ex ante -arviointia Jääskeläinen, Saastamoinen ja Tuorila)

- **Arviointitapa:** kuluttajakyselyt edustavilla otoksilla sekä täsmäkysymyksiä pk-yritys- barometrissä
- **Tulos:** kuluttajat kannattivat opt-in-mallia (81 %), (7 % vastusti) sekä kirjallista vahvistusta (78 %), (8 % vastusti)
- HE kuluttajasuojalain muuttamisesta (HE 14/2022): Kirjallisen vahvistuksen vaatimus astuu voimaan 1.1.2023

Yrityskauppavalvonnan ilmoitusvelvollisuus (1/2)

- **Nykytila:**

- kansallinen yrityskauppavalvonta koskee järjestelyjä, jotka ylittävät kilpailulain määrittämät liikevaihtorajat
- Suomessa ilmoitusrajat ovat kansainvälisesti vertailtaessa korkeat. Suuri osa toimialoista rajautuu kokonaan sääntelyn ulkopuolelle

- **Tavoitteena** oli arvioida, millaisia vaikutuksia olisi ilmoitusvelvollisuuden kiristämisellä

Yrityskauppavalvonnan ilmoitusvelvollisuus (2/2)

(ex ante -arviointi Buri, Heinonen, Parhiala, Pietola, Syrjälä)

- **Arviointitapa:**

aineisto tapahtuneista yrityskaupoista; oletuksia puuttumisprosentista, historiasta, kuluttajahaitan koosta OECD:n kartoittamasta kirjallisuudesta

- **Tulos:**

yrityskauppoja ilmoitettaisiin "Ruotsi"-rajoilla n. 5 enemmän (ehkäistäisiin n. 20 miljoonan euron kuluttajahaitta), "Norja"-rajoilla parikymmentä enemmän (ehkäistäisiin yli 50 miljoonan kuluttajahaitta)

- **HE kilpailulain muuttamisesta (HE 172/2022):**

liikevaihtorajoiksi 100 milj. + 10 milj. (ei otto-oikeutta), astuu voimaan 1.1.2023

Asiakkaalle ja veronmaksajalle optimaalinen apteekkisääntely -pohdinta (1/2)

- **Nykytila:**
 - Määräsääntely apteekkiluvilla. Hintasääntely taksa-vero-yhdistelmällä. Hintaan vaikutetaan myös korvattavuudella ja viitehintasääntelyllä. Lääkemyyntin oheismyynti eriytetty erilliseen osakeyhtiöön.
 - Heterogeeninen toimiala. Osa toimipaikoista huomattavan kannattavia
- **Tavoitteena** selvittää, voidaanko lääkkeiden vähittäismyynti ja lääkeneuvonta järjestää nykyistä kustannustehokkaammin vaarantamatta lääkkeiden turvallista saatavuutta koko maassa.

Asiakkaalle ja veronmaksajalle optimaalinen apteekkisääntely -pohdinta (2/2)

(ex ante arviointi Anttinen, Hakola, Leppälä, Saastamoinen, Sipiläinen, Terävä, Valliluoto)

- **Arvioidaan:**

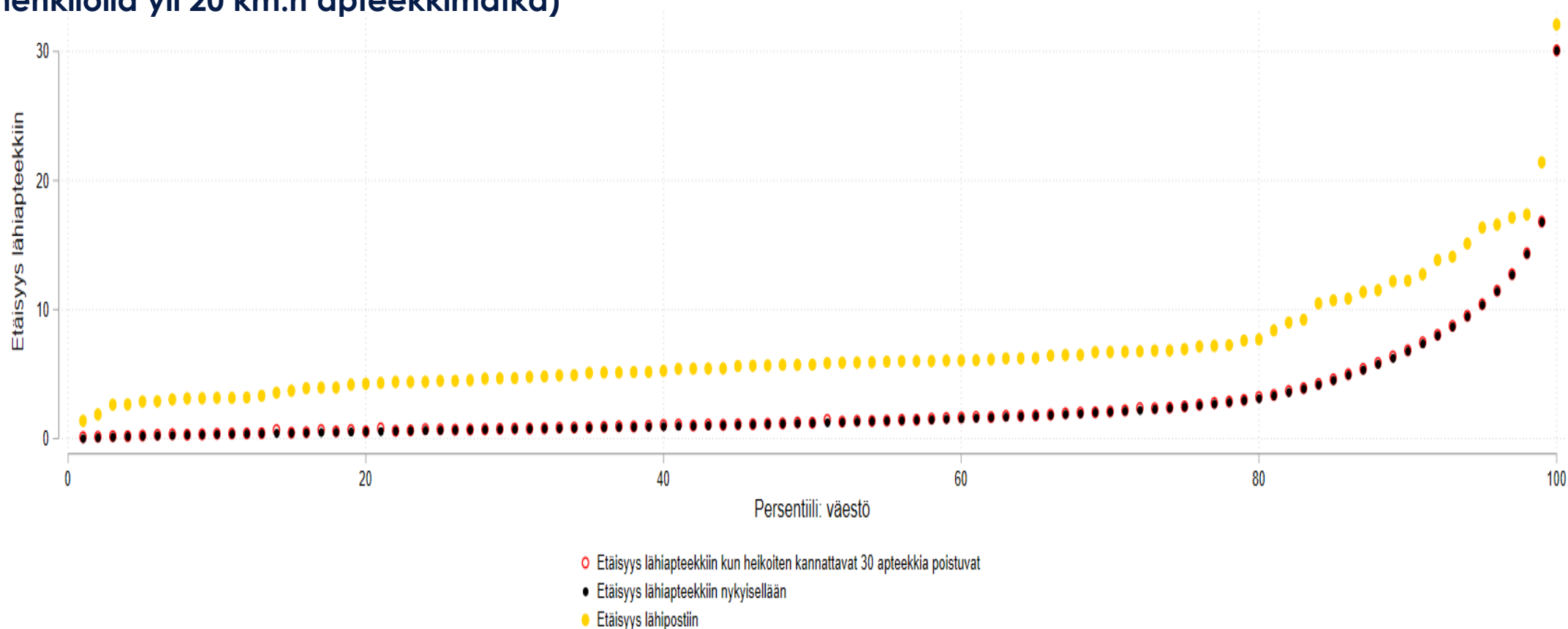
1. nykyisen kompensatiomekanismin optimaalisuutta ja vaihtoehtoja
2. markkinan osittaisen vapauttamisen seurauksia ja tarvittavia rajoitteita

- **Arviointitapa:** institutionaalisten asioiden selvittelyä, kirjallisuuskatsauksia, teoriaa ja aineistolaskelmia Fimeasta saaduilla apteekkien talous- ja tukkuaineistolla sekä yritysaineistoilla

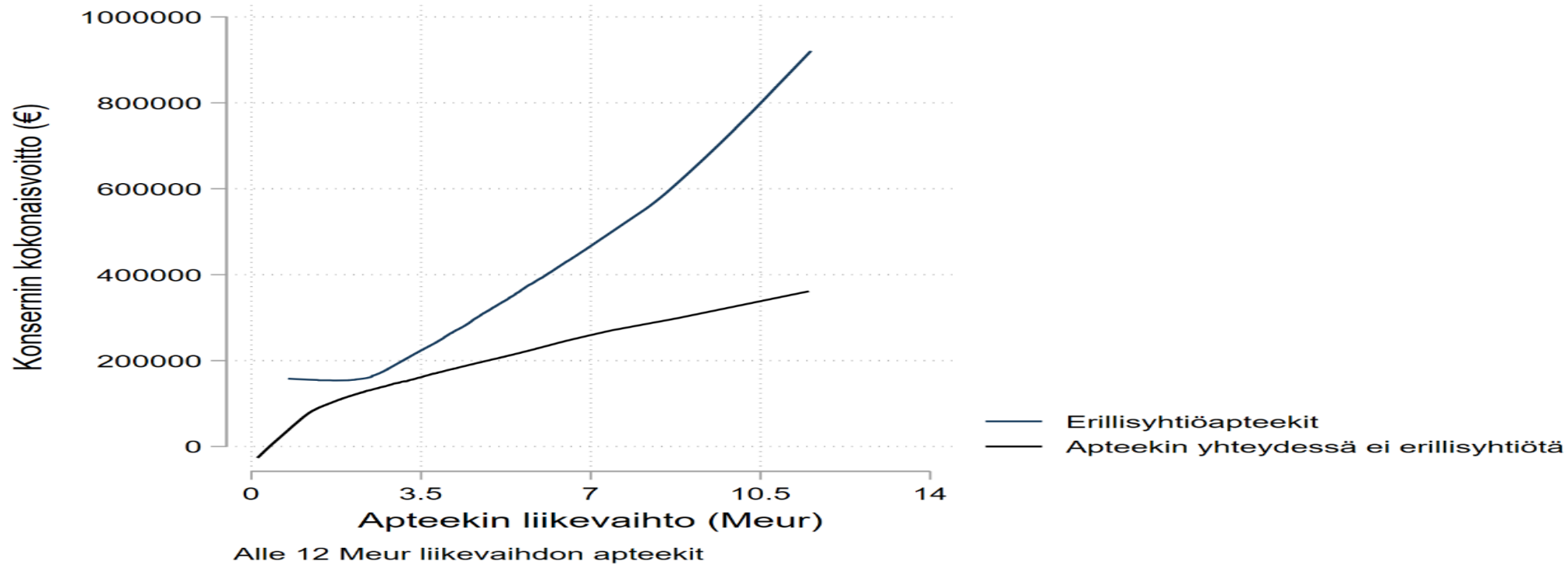
- **Tuloksia:** seuraavat diat

Apteekkiompensaation suuruus ja palvelun saavutettavuus

(mediaanimatka apteekkiin 1,2 km, 95 % väestöstä alle 10 km:n päässä, 99 % alle 20 km:n päässä, 43 500 henkilöllä yli 20 km:n apteekkimatka)

Apteekkien eroja tasoittanut verotus siirtynyt merkittävästi elinkeinoverotuksen puolelle

Kiitos!

Tutkimusjohtaja Tuulia Hakola-Uusitalo
puh. 029 505 3011
etunimi.sukunimi@kkv.fi

Lintulahdenkuja 2, 00530 Helsinki

KKV Kilpailu- ja
kuluttajavirasto